

WSP - työkalu veden laatua uhkaavien riskien hallitsemiseksi

Jarkko Rapala
Sosiaali- ja terveysministeriö



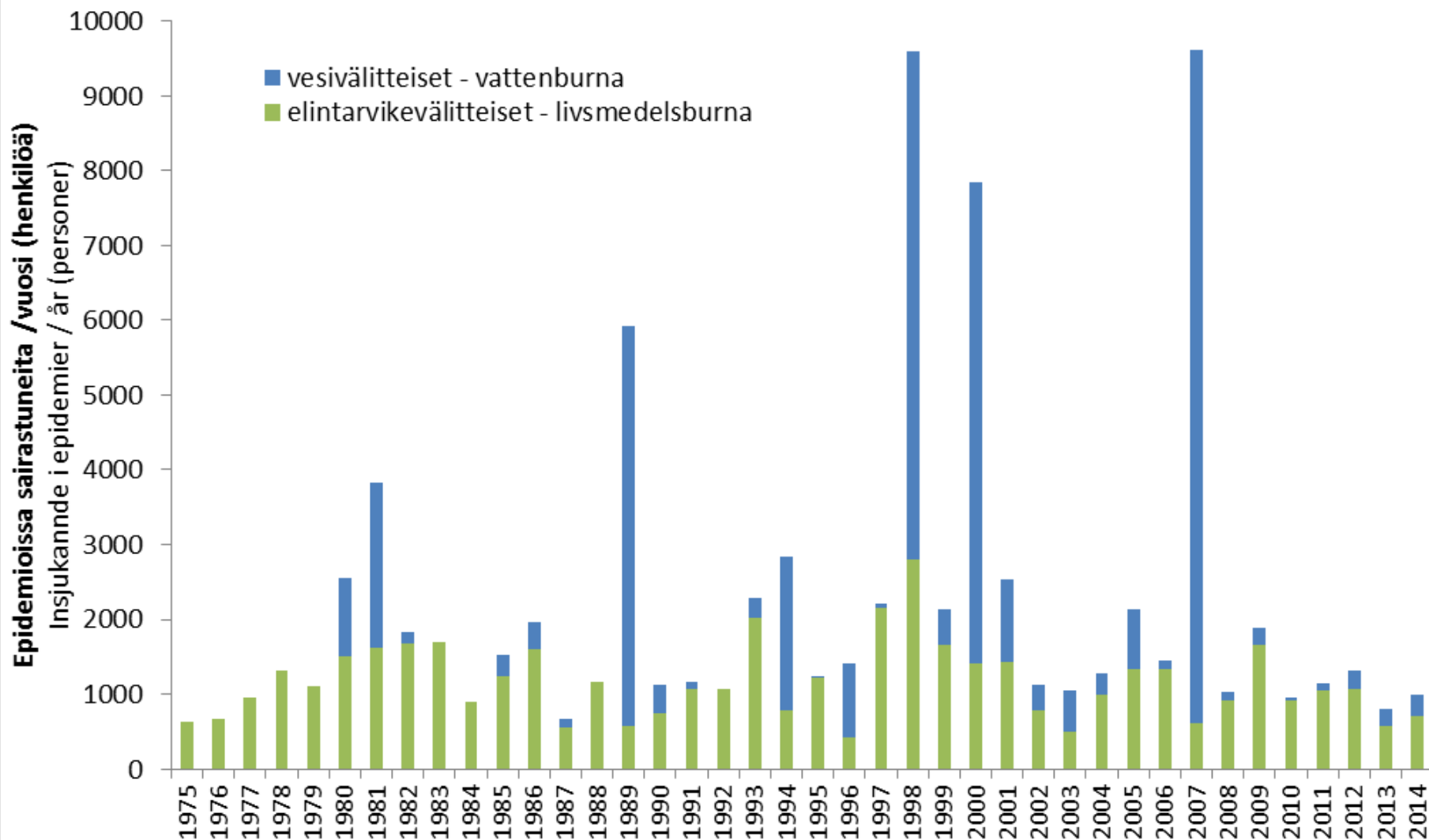
Lainsäädäntömuutokset

- **Vesihuollon ja talousveden laadun turvaaminen perustuu entistä enemmän riskinarviointiin ja häiriötilanteisiin varautumiseen**
 - Vesihuoltolain muutos 2014
 - Uusi asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista
 - Ympäristönsuojelulain muutos
 - Juomavesidirektiivin ja terveydensuojelulain tuleva muutos: talousveden laadun valvonnan perustuttava riskinarviointiin



Vuodesta 1997 lähtien yli 30 000 sairastunutta talousvesivälitteisissä epidemioissa

- 85% sairastuneista pienillä pohjavettä käyttävillä laitoksilla



LYHYESTI

Nurmijärven vesisotku johtune antennitöistä

HS

Nurmijärven kirkonkylän veden saastuminen voi johtua vesitornin katolla tehdystä remontista.

Kirkonkylän vesijohtovedestä löydettiin viime perjantaina koliformisia bakteereja.

Lähes sata sairastunut saastuneesta johtovedestä Siilinjärvellä

KOTIMAA 17.7.2012 12:28 Päivitetty 17.7.2012 18:10

Iida Tikka HELSINGIN SANOMAT



metro 7.10.2014 10:36 f 282 v 21

Ulostebakteereja vesitornissa Sipoossa – vettä keitettävä Helsingissäkin



Siilinjärvellä Vuorelan alueen vesijohtovesi alkoi eilisestä alkaen ja tänään on löytynyt likaantumista osittain.

Vuoto sulki hotelli Vaakunan

KAUPUNKI Julkaistu 7.5. 2:00 0



Helsingin keskustassa sijaitsevassa Kiinteistö Oy Valtakulmassa pääsi tiistaina jäähdytyskoneen huollon yhteydessä inhimillisen virheen vuoksi terveydelle haitallista glykolia käyttövesiverkostoon. Glykolia joutui verkostoon kiinteistön...

ONNETTOMUUS, JOKA ODOTTAA TAPAHTUMISTAAN..??

Varuskunnan juomavesi saastui Jyväskylässä

Torstai 21.8.2014 klo 10.38



Jyväskylän Luonetjärven varuskunnan vedenjakelualueen juomavedeksi ja ruuan valmistukseen käytettävä vesi on keitettävä, tiedottaa Jyväskylän kaupunki.

Kaupungin mukaan varuskunnan talousveden laadussa on havaittu ongelmia. Vedestä otetuissa näytteissä on löytynyt ulosteperäisestä likaantumisesta kertovia bakteereja.

Saastumisen syy ei ole tiedossa.

Talousveden turvallisuussuunnitelma on

- ✓ Maailman terveysjärjestön talousveden laatuun liittyvien riskien systemaattinen hallintakonsepti
- ✓ Meillä Suomessa
 - ✓ **WSP (Water Safety Plan):** Verkkopohjainen riskinhallintaohjelmisto talousvettä toimittaville laitoksille
 - ✓ **SSP (Sanitation Safety Plan):** Verkkopohjainen riskinhallintaohjelmisto jätevesien viemäroinnille ja käsittelylle
 - ✓ **BWSP (Building Water Safety Plan):** Kiinteistöjen vesijärjestelmien riskinhallintatyökalu
- ✓ Varautumisen parantamista riskinhallinnan keinoin
 - talousveden laadun turvaamiseksi sekä
 - jätevesihuollon ympäristö- ja terveysriskien arvioimiseksi



Toimintaympäristö

Luonnon ääri-ilmiöt
Kriittinen infrastruktuuri
Lainsäädännön muutokset
Muutokset kuntakentässä
Radioaktiivinen laskeuma
Sotilaallisen voiman käyttö
Muut

Toimintaedellytykset

Energia
Raakavesi
Raaka-aineet, kemikaalit
Koneet ja laitteet
Tietojärjestelmät
Automaatio
Maksujärjestelmät
Toimitilat
Laatu
Muut

Henkilöt

Tapaturmat ja onnettomuudet
Työkyky ja sairastuminen
Työpaikanvaihto
Henkilövalinnat
Osaaminen
Asiantuntijoiden käyttö
Muut

Sidosryhmät

Samaan verkostoon liitetyt
vesihuoltolaitokset
Palveluntarjoajat ja alihankkijat
Viranomaiset
Asiakkaat
Rahoittajat
Muut

Toiminnan organisointi

Toiminnan kehittäminen
Riippuvuudet
Sopimus- ja vastuuasiat
Muut

Talous

Kannattavuus
Vakavaraisuus
Maksuvalmius
Vakuutukset
Muut

Omaisuus ja keskeytykset

Tulipalot
Laiterikot
Putkirikot ja vuotovahingot
Kemiallinen saastuminen
Biologinen saastuminen
Viemäritulva tai ylivuoto
Inhimilliset erehdykset
Tietoriskit
Rikollinen toiminta
Sabotaasit
Kuljetusvahingot
Muut

UHAT



WSP-työkalu

- Ohjaa

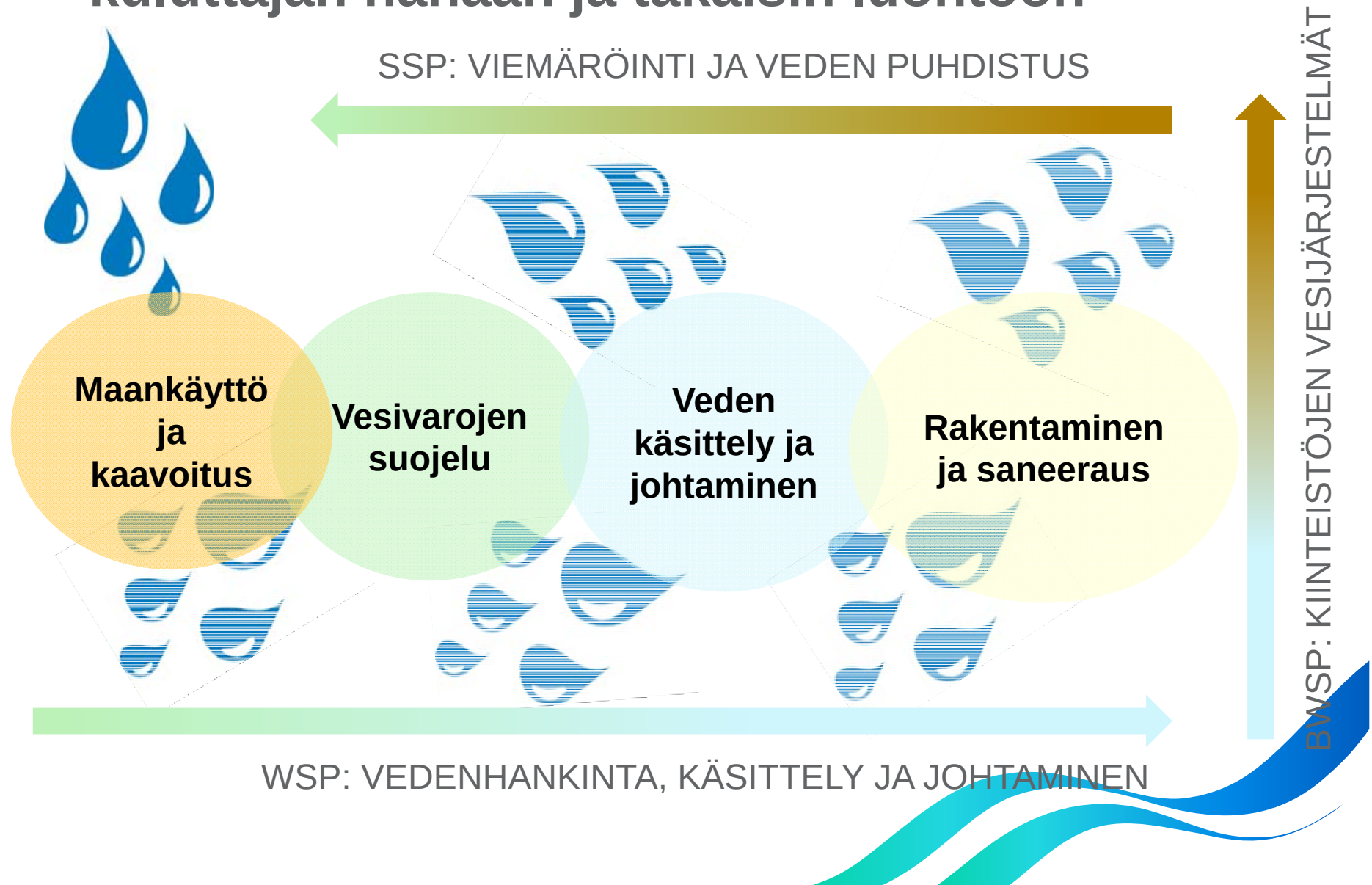
- Vaarojen tunnistaminen
- Riskien arviointi
- Hallintakeinojen valinta riskien vähentämiseksi

- Antaa

- Riskiraportti riskeittäin tai prosessipisteittäin
- Toimenpideohjelma
- Mallidokumentteja
- Laaja tietopankki



Talousveden turvallisuus: valuma-alueelta kuluttajan hanaan ja takaisin luontoon

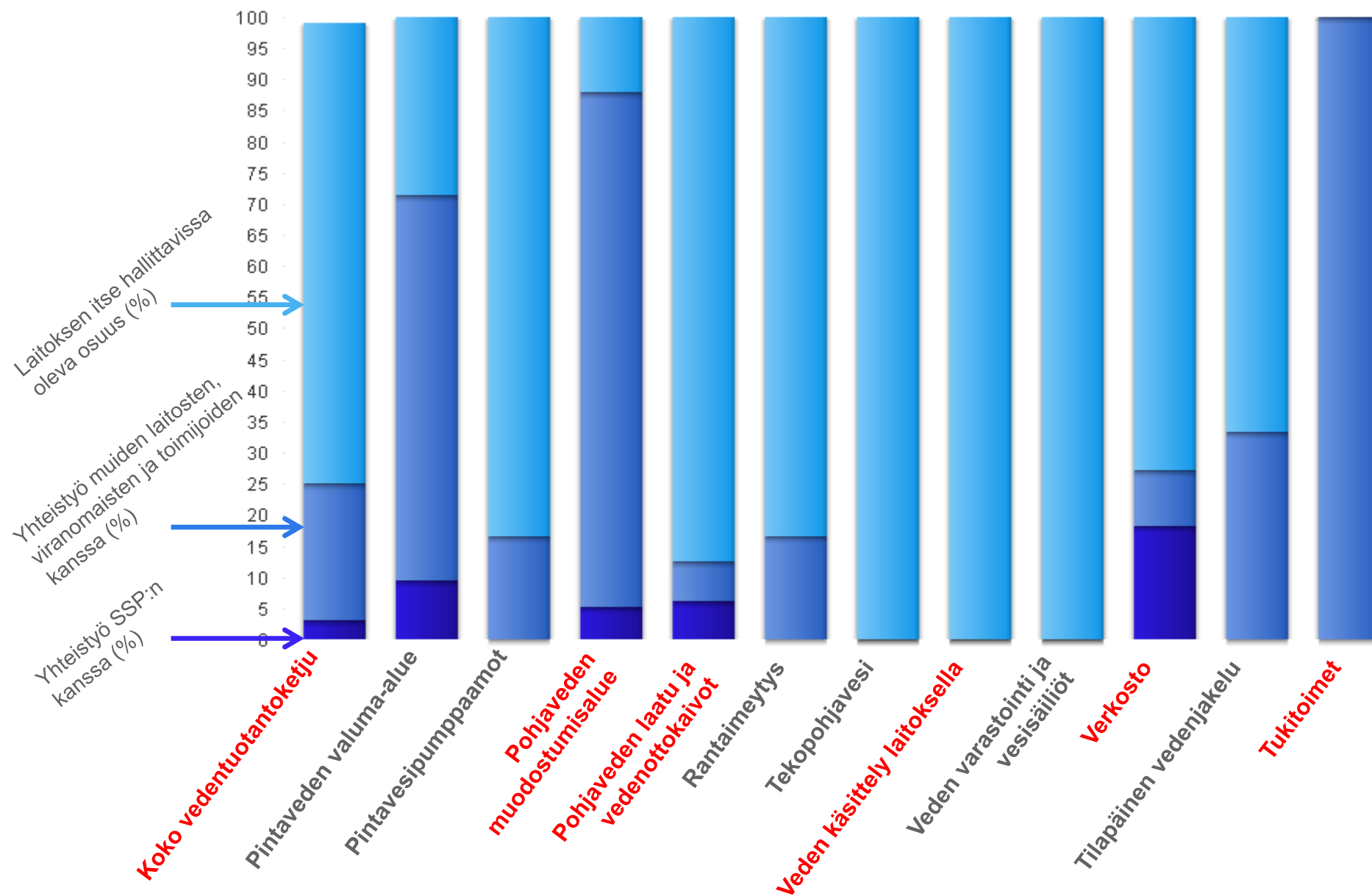


Yhteistyö

- Vesihuollon toiminnanharjoittajien välinen (osuuskunta - suuri vesihuoltolaitos)
- Kunnan terveydensuojeluviranomainen
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- ELY-keskus
- Kunnan rakennusvalvontaviranomainen
- Kunnan kaavoituksesta vastaava
- Pelastusviranomainen
- Merkittävät alueen toimijat, esimerkiksi
 - ympäristölupavelvolliset teollisuuslaitokset
 - elintarviketeollisuus, sairaala



WSP ja yhteistyö



WSP/SSP-työkalun käyttöoikeuden hakeminen

<https://wspssp.fi>

- HUOM! Organisaation (Y-tunnus) ensimmäisen hakijan on haettava **pääkäyttäjän** (ylläpitäjän) tunnusta. Vasta sen jälkeen muut samaan organisaatioon kuuluvat voivat hakea **peruskäyttäjän** oikeuksia
- Pääkäyttäjän oikeellisuus varmistetaan soittamalla
- Käyttäjätunnus lähetetään sähköpostiin ja salasana matkapuhelimeen
- Kertakirjautuminen: aina sisälle kirjauduttaessa lähetetään kertakäyttösalasana matkapuhelimeen
- Käyttö on maksutonta

